

علوم و فنون ادبی ۱

- ۱- گزینه «۴» - آوردن ترکیب‌های تازه، استعاره‌های دلپذیر و تشبیهات گوناگون از ویژگی‌های شعر فارسی در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم است. (رفیعی) (علوم و فنون ۱ - سبک‌شناسی) (آسان)
- ۲- گزینه «۴» - متن سؤال، از کتاب ترجمه تفسیر طبری - نثر دوره سامانی - بوده و نویسنده آن محمدبن جریر طبری است. (رفیعی) (علوم و فنون ۱ - سبک‌شناسی و تاریخ ادبیات) (دشوار)
- ۳- گزینه «۲» - گزینه «ب»: دوره رواج نثر فنی قرن ششم هجری است.
- گزینه «ت»: کاربرد لغات مهجور عربی، ترکی و مغولی و اصطلاحات علمی و فنی بسیار رایج است. (رفیعی) (علوم و فنون ۱ - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۴- گزینه «۳» - تحوّل که «سنایی» و «انوری» در غزل ایجاد کردند باعث شد که در قرن هفتم شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند. (رفیعی) (علوم و فنون ۱ - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۵- گزینه «۱» - بر بنیاد تقسیم‌بندی بهار و با توجه به دوره‌های تاریخی، نثر فارسی در شش رده طبقه‌بندی می‌شود:
- ۱- دوره سامانی، ۲- دوره غزنوی و سلجوقی اول، ۳- دوره سلجوقی دوم و خوارزمشاهیان، نثر فنی، ۴- دوره سبک عراقی، نثر مصنوع، ۵- دوره بازگشت ادبی، ۶- دوره ساده‌نویسی (رفیعی) (علوم و فنون ۱ - سبک‌شناسی) (متوسط)
- ۶- گزینه «۲» - مراعات‌النظیر: آسمان، شب، ماه / خوشه، شاخه / ماه، مهتاب
تشبیه: خوشه ماه (اضافه تشبیهی)
استعاره (تشخیصی): شب، آرام / بخت، خندان / زمان، رام / شاخه‌ها، دست برآورده
جناس (ناهمسان): رام، آرام جناس افزایشی (رفیعی) (علوم و فنون ۱ - زیبایی‌شناسی) (متوسط)
- ۷- گزینه «۴» - در گزینه «۴» حسن تعلیل وجود ندارد. / بین «عیش و طرب» و «محنت و غم» «پشت و دوری» تضاد وجود دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: تلمیح: اشاره به داستان حضرت یوسف و برادرانش (اخوان) / «رخ» مجاز از قسمتی از صورت است و «چشم» مجاز از نگاه.
گزینه «۲»: مصراع اول و دوم هر دو معنی کامل و مستقلی دارند؛ مصراع دوم مثالی برای مصراع اول است (اسلوب معادله) / این که حرص، غلاف داشته باشد، استعاره مکنیه است (حرص به شمشیر تشبیه شده، مشبه‌به: شمشیر، حذف و از لوازم آن (غلاف) ذکر شده است).
گزینه «۳»: ایهام: حلاج در دو معنی به کار رفته: ۱- حسین بن منصور حلاج، ۲- پنه‌زن / «مینا» می‌تواند استعاره از «دهان» باشد که می‌گوید: از آن پنه بر مدار؛ یعنی سخن مگو. (سراسری - ۹۹) (علوم و فنون ۱ - زیبایی‌شناسی) (متوسط)
- ۸- گزینه «۳» - ابیات آرایه جناس ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: نوع قرار گرفتن قافیه بیانگر قالب «غزل» است و کلمات «سلامت، پیامت و سلامت (در بیت دوم)» کلمات قافیه هستند با الگوی: ام + ت = صامت + مصوت + حروف الحاقی.
گزینه «۲»:
یا ص ب ج د م ز ر ش ک س لا م ت ن ر سا نید
- U - U - - U U - - U U - -
- گزینه «۴»: کلمه «نرسانید» بعد از قافیه با معنای یکسان تکرار شد، پس «ردیف» شعر است. آرایه تشخیص: ۱- نَفَس صبح، ۲- سلام رسانیدن صبح، ۳- بوی آوردن، ۴- پیام رسانیدن. (رفیعی) (علوم و فنون ۱ - زیبایی‌شناسی) (دشوار)
- ۹- گزینه «۱» - «روان» در دو معنی آمده است؛ اولی در معنی «جاری» و دومی در معنی «روح»، پس ردیف نیستند و قافیه به حساب می‌آیند.
قافیه اصلی: روان - روان ← قاعده ۲ ← «مصوت + صامت»
«بیت ذوقافیتین» است؛ قافیه دوم «جویش» و «پویش» قاعده ۱ ← و + یش (الحاقی) (رفیعی) (علوم و فنون ۱ - موسیقی شعر) (آسان)
- ۱۰- گزینه «۴» - کلمات قافیه در گزینه «۴»، «مستند» - «بنشستند» - ست (مصوت + صامت + صامت) + ند (حروف الحاقی).
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: «بی ادبی» و «عربی» قافیه هستند ← قاعده ۲ (مصوت + صامت + ی) (الحاقی)
گزینه «۲»: «نور» و «دبجور» قافیه هستند ← قاعده ۲ (مصوت + صامت)
گزینه «۳»: «تنهایی» و «باز آبی» قافیه هستند ← قاعده ۱ (ا + بی حروف الحاقی) (رفیعی) (علوم و فنون ۱ - موسیقی شعر) (آسان)

۱۱- گزینه «۳» - تقطیع هجایی بیت سؤال:

ای	بِ	أ	زَل	بِ	و	دِ	وُ	نَا	بِ	و	دِ	مَا
وی	بِ	أ	بَد	زِن	دِ	وُ	فِر	سِو	دِ	مَا		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

(رفیعی) (علوم و فنون ۱ - موسیقی شعر) (متوسط)

۱۲- گزینه «۱» -

تقطیع هجایی با همزه:	تقطیع هجایی با حذف همزه
با / د / آ / و ر / دِ (U--U--)	با / د / ا / و ر / دِ (U---)
بَ / اَ / نَ / گَ / ا ف / ک ن (U--U--)	بَ / اَ / نَ / گَ / ا ف / ک ن (---U--)
کا / ر / آ / ز / ا م و / دِ (U--U--)	کا / ر / ا / ز / ا م و / دِ (U--U--)
خُش / اُن / ا د ا م (---)	خُ / ا ش ن / ا د ا م (---)
بَر / آ / ش ف / ا ت ن (---)	بَ / ا ر ا / شُ ف / ا ت ن (---)
عَق / ا ل / آ / فَ / ا ر ی ن (U--U--)	عَق / ا ل / آ / فَ / ا ر ی ن (---)
دَر / آ / مِ / ا خ ت (U---)	دَ / ر ا / مِ / ا خ ت (U--)
سَر / آ ف / ک ن / دِ (U---)	سَ / ر ف / ا ک ن / دِ (U--)

(رفیعی) (علوم و فنون ۱ - موسیقی شعر) (متوسط)

۱۳- گزینه «۲» - مفهوم وطن دوستی در ابیات صورت سؤال و بیت گزینه «۲» دیده می شود. (سراسری - ۹۵) (علوم و فنون ۱ - قرابت معنایی) (متوسط)

۱۴- گزینه «۴» - بیت صورت سؤال و گزینه های «۱»، «۲» و «۳» مفهوم لزوم «پیروی از راهنما و انسان کامل» را در بردارند، اما شاعر در بیت گزینه

«۴» می گوید: با پیروی از راهنما، گمراه شده است. (سراسری - ۹۵) (علوم و فنون ۱ - قرابت معنایی) (دشوار)

۱۵- گزینه «۲» - مفهوم بیت گزینه «۲»: سخن عشق، سراسر سودمندی است. مفهوم مشترک بیت سایر گزینه ها: پایان ناپذیر بودن داستان عشق.

(رفیعی) (علوم و فنون ۱ - قرابت معنایی) (متوسط)